

باسمه تعالی

معادله ی حسابداری

و

سیستم حسابداری دابل

ترجمه اختصاصی جهان حساب

بر گفته از سایت: investopedia.com

معادله حسابداری چیست؟

معادله حسابداری به عنوان پایه و اساس سیستم حسابداری دابل در نظر گرفته می شود. معادله حسابداری در ترازنامه (صورت وضعیت مالی) نمایان می گردد که به وسیله این معادله جمع دارائی ها با جمع بدهی ها و حقوق صاحبان سرمایه برابر می گردد.

بر اساس سیستم حسابداری دابل این معادله از تراز بودن تراز نامه مراقبت کرده و هر ثبتي که در سمت بدهکار صورت می گیرد باید با یک ثبت متناظر در قسمت بستانکار همراه باشد

فرمول معادله حسابداری

$$\text{حقوق صاحبان سرمایه} + \text{بدهی} = \text{دارائی}$$

محاسبه ی معادله

ترازنامه اساس معادله حسابداری را در بر می گیرد:

۱- قرار دادن جمع دارائی ها برای دوره در ترازنامه

۲- جمع بدهی ها به صورت یک لیست جداگانه

۳- قرار دادن حقوق صاحبان سرمایه و سطر جمع حقوق صاحبان سرمایه و

بدهی

۴- جمع دارائی با جمع بدهی و حقوق صاحبان سرمایه برابر می گردد.

برای مثال فرض کنیم خرده فروشی برای سال مالی ارقام زیر را در ترازنامه اش گزارش کرده:

جمع دارائی: ۱۷۰ جمع بدهی: ۱۲۰ جمع حقوق صاحبان سرمایه: ۵۰

اگر ما بدهی و حقوق صاحبان سرمایه را جمع کنیم میرسیم به ۱۷۰ که با ارزش دارائی های گزارش شده مطابقت دارد.

چند نکته کلیدی:

این معادله به عنوان اساس سیستم حسابداری دابل در نظر گرفته می گردد.

این معادله در ترازنامه (صورت وضعیت مالی) که در آن جمع دارائی ها برابر است با جمع بدهی و حقوق صاحبان سرمایه، نمایش داده می گردد.

دارائی بیانگر منابع ارزشمندی است که توسط واحد گزارشگر کنترل می گردد.

بدهی ها نشان دهنده تعهدات آن هستند.

بدهی ها و حقوق صاحبان سرمایه بیانگر این هستند که دارائی های ما از کدام منبع تامین مالی شده اند.

تامین مالی از طریق ایجاد بدهی (وام) در بخش بدهی ها و از طرق صدور سهام در بخش حقوق صاحبان سرمایه منعکس میگردد.

یادگیری معادله

وضعیت مالی هر واحد، بزرگ یا کوچک، توسط دو جزء کلیدی ترازنامه، یعنی دارائی و بدهی ارزیابی می گردد. حقوق مالکان یا حقوق صاحبان سرمایه بخش سوم ترازنامه است. معادله حسابداری در واقع بیانگر این است که این سه عنصر چگونه با هم در ارتباط هستند. این معادله همچنین معادله پایه حسابداری یا معادله ترازنامه نامیده میشود.

معادله ی حسابداری در ارزیابی این امر که آیا تمام رویداد های مالی انجام شده توسط واحد گزارشگر در دفاتر و ثبت های حسابداری منعکس شده اند یا نه کمک می کند. در ادامه چند مثال از اقلام ترازنامه را بررسی می کنیم:

دارائی ها:

دارائی ها شامل نقد و معادل نقد (دارائی های با نقد شوندگی بالا) که ممکنه شامل اوراق خزانه و گواهی سپرده باشه. حسابهای دریافتی که مبلغی است که اشخاص ثالث مثل مشتریان بابت کالا ها و خدمات دریافتی به شرکت بدهکارند. همچنین موجودی هم به عنوان یک دارائی تلقی می گردد.

بدهی ها:

بدهی ها معرف مبالغی هستند که شرکت نوعا بدهکاره یا باید بپردازه تا شرکت بتونه به فعالیتش ادامه بده. دیون شرکت شامل دیون بلند مدت و

همچنین اجاره، مالیات، آب و برق و گاز، حقوق و دستمزد و سود سهام پرداختنی به عنوان بدهی تلقی می گردند.

حقوق صاحبان سرمایه:

حقوق صاحبان سرمایه بیانگر کل دارائی منهای کل بدهی ها است. حقوق صاحبان سرمایه بیانگر مبلغی است که بعد از نقد شدن دارائی ها و پرداخت بدهی ها می تواند به صاحبان سهام پرداخت گردد.

سود انباشته قسمتی از حقوق صاحبان سرمایه است و بیانگر قسمتی از سود می باشد که از بدو تاسیس کسب شده ولی بین صاحبان سهام تقسیم نگردیده است. از آنجایی که سود انباشته بیانگر کل سود انباشته شده است که برای استفاده در آینده ذخیره شده و کنار گذاشته شده می توان سود انباشته را پس انداز خطاب کرد.

سیستم حسابداری دابل:

معادله حسابداری پایه و اساس سیستم حسابداری دابل را شکل میدهد و ارائه ی مختصری است از یک مفهوم که می توان آنرا به صورت یک مجموعه چندین قسمتی به نام ترازنامه نمایش داد. ترازنامه هم که در آن جمع دارائی ها با جمع بدهی ها و حقوق صاحبان سرمایه برابر است بر همین معادله استوار است.

اساساً این معده استفاده از سرمایه (دارائی) را با منابع سرمایه برابر می کند که در آن سرمایه ای که بابتش بدهکاریم منجر به بدهی و سرمایه مالکانه منجر به حقوق مالکانه می گردد.

در شرکتی که حساب های خود را به طور دقیق نگهداری می کند، هر رویداد مالی حد اقل در دو حساب نمایش داده میشه. برای مثال اگر یک شرکت از یک موسسه مالی مانند بانک وام بگیره دارائی ها به اندازه وجه استقراضی و بدهی ها هم به همان اندازه افزایش می باید. یا مثلاً اگر شرکت به صورت نقدی اقدام به خرید موجودی کند، این رویداد به یک افزایش در موجودی و یک کاهش در نقد منجر می گردد. این سیستم که در آن بابت هر رویداد مالی انجام شده توسط شرکت دو یا چند حساب درگیر میگردد سیستم حسابداری دابل نام دارد.

رویکرد سیستم حسابداری دابل به دنبال ایجاد اطمینان از برابری همیشگی معادله حسابداری است و این به معنی است که سمت چپ معامله با سمت راست آن برابر باشد. به بیان دیگر دارائی ها با جمع بدهی و حقوق مالکانه برابر باشند.

تبعیت جهانی از سیستم حسابداری دابل نگهداری حسابها و فرآیند مغایرت گیری را بسیار ساده تر، همگون تر و کم خطا تر کرده است. این سیستم به

دنبال بررسی همه ثبت ها و حساب ها و برقراری یک رابطه قابل تایید بین هر بدهی (هزینه) یا دارائی (درآمد) با منبع آنها است.

صورت جریان های نقدی در مقایسه با ترازنامه

صورت جریان های نقدی ورود و خروج نقد و معادل نقد را در یک شرکت منعکس می کند. این صورت بیانگر کارایی شرکت در مدیریت و ایجاد نقد برای پرداخت تعهدات و هزینه های عملیاتی است.

ترازنامه خلاصه ای از مانده حسابهای مالی یک شرکت است در حالی که صورت جریان های نقدی بیانگر این امر است که تا چه اندازه اقلام ترازنامه و صورت سود و زیان بر روی وضعیت مالی تاثیر گذاشته است. در اصل صورت جریان های نقد جریان ورود و خروج نقد را منعکس می کند در حالی که ترازنامه دارائی و بدهی و حقوق مالکانه را به نمایش می گذارد.

محدودیت های معادله حسابداری:

هرچند ترازنامه همیشه ترازه (یعنی دقیقه) ولی معادله حسابداری اطلاعات کافی برای سرمایه گذاران در رابطه با عملکرد شرکت فراهم نمی کند. در عوض سرمایه گذاران می توانند با تحلیل ترازنامه تصمیم بگیرند که بدهی ها و دارائی های شرکت زیاد یا کمه و این شرکت میتونه رشد بلند مدت داشته باشه یا نه.